

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรโครงการสายใยรักแห่งครอบครัว อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน ซึ่งได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรโครงการสายใยรักแห่งครอบครัวอำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน จำนวน 10 กลุ่ม มีสมาชิกจำนวน 300 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

1.2.1 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรโครงการสายใยรักแห่งครอบครัว จำนวน 10 กลุ่ม มีจำนวนสมาชิกทั้งสิ้น 300 คน โดยใช้สูตรในการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง คือ (Yamane 1973: 1088) อ้างใน จินดา ขลิบทอง 2547:19)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้น

ในการวิจัยครั้งนี้ยอมให้มีความคลาดเคลื่อน 9 % จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง} &= \frac{300}{1 + 300(0.09)^2} \\ &= 87 \end{aligned}$$

รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ทั้งสิ้น 87 คน

จากกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวนทั้งสิ้น 10 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คนมีจำนวนสมาชิก 300 คน ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 8 - 9 คนต่อ 1 กลุ่ม จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 87 คน

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ลำดับที่	ชื่อกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	จำนวนสมาชิก (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านป่าเปา	30	9
2	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสันทราย	30	9
3	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านป่าสัก	30	9
4	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านศรีคอนชัย	30	9
5	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านป่าตาลฮ่องแฮ่	30	8
6	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านห้วยยาบ	30	9
7	กลุ่มบ้านเกษตรกรบ้านสันพระเจ้าแดง	30	9
8	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านห้วยไซกลาง	30	9
9	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านป่าลาน	30	8
10	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านห้วยไซใต้	30	8
รวม		300	87

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านธิ “ทะเบียนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรโครงการสายใยรัก
แห่งครอบครัวปี 2551”

1.2.2 กลุ่มตัวอย่างในการสุ่มเลือกกลุ่มโดยใช้ผู้นำกลุ่ม กลุ่มละ 1 คน รวม 10 คน
เพื่อสุ่มเลือกในประเด็นต่างๆ ที่กำหนด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้เครื่องมือดังนี้

2.1 แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ (interview schedule) ซึ่งมีทั้งลักษณะคำถามปลายปิด (closed question) และคำถามปลายเปิด(opened-end question) โดยแบ่งแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 3 ตอน
ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสายใยรักแห่งครอบครัว

ตอนที่ 2 การเข้าร่วมกิจกรรมโครงการสายใยรักแห่งครอบครัว

ตอนที่ 3 ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการสายใยรักแห่งครอบครัว

2.2 แบบสนทนากลุ่ม

โดยใช้การจัดเวทีผู้นำกลุ่มกลุ่มละ 1 คน รวม 10 คน สนทนากลุ่มภายใต้ประเด็นจำนวน 7 ประเด็น ได้แก่

จากการศึกษาในครั้งนี้ ใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (focus group) โดยตัวแทนกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรโครงการสายใยรักแห่งครอบครัว อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน จำนวน 10 กลุ่ม ภายใต้โครงการสายใยรักแห่งครอบครัว จำนวน 10 คน ได้ร่วมกันสนทนาคาแนวทางส่งเสริมและพัฒนา กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรโครงการสายใยรักแห่งครอบครัว จากการรวบรวมประเด็นที่ต้องนำมาเป็นหัวข้อในการสนทนาได้ทั้งหมด 7 ประเด็น คือ

ประเด็นที่ 1 การแนะนำหรือชักชวน/จูงใจให้สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสมัครเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มอาสาสมัครเกษตรเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม

ประเด็นที่ 2 การที่จะทำให้สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรภายในหมู่บ้าน/ชุมชน ได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมโครงการสายใยรักแห่งครอบครัวให้มากขึ้นกว่าเดิม

ประเด็นที่ 3 การส่งเสริมการเลี้ยงปลา และเลี้ยงกบ เลี้ยงไก่ให้มากขึ้นเพื่อเป็นอาหารเสริมในครอบครัว แทนการเลี้ยงแพะ เนื่องจากเนื้อแพะไม่เป็นที่นิยมในการบริโภค

ประเด็นที่ 4 การส่งเสริมกิจกรรมการทอดผ้าให้มีระดับการเข้าร่วมกิจกรรมให้มากขึ้นกว่าเดิม พร้อมกับการส่งเสริมกิจกรรมการนำผลิตภัณฑ์กลุ่มไปจำหน่ายให้มากขึ้นกว่าเดิม

ประเด็นที่ 5 การใช้ประโยชน์จากศาลาเรียนรู้ให้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร โครงการสายใยรักแห่งครอบครัวให้ได้มากกว่าที่เป็นอยู่

ประเด็นที่ 6 วิธีการ ที่จะทำให้สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้รับทราบข้อมูลโครงการสายใยรักแห่งครอบครัว อย่างทั่วถึงทั้งหมู่บ้าน

ประเด็นที่ 7 วิธีการ ที่จะทำให้สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร โครงการสายใยรักแห่งครอบครัว สามารถประกอบอาชีพได้ภายในพื้นที่

2.3 การตรวจสอบเครื่องมือวัด

การตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบ

สัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นไปทำการทดลองใช้กับ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในอำเภอบ้านธิ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในอำเภอบ้านธิ จำนวน 20 คน จากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อคำถามทั้งหมดมาตรวจ ให้คะแนนตามวิธีการและหลักเกณฑ์การให้คะแนน แล้วนำผลที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น ของแบบสัมภาษณ์ (reliability) โดยใช้วิธีการหาความสอดคล้องภายใน วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวน (analysis of variance) แบบสัมภาษณ์การส่งเสริมและพัฒนา กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ภายใต้โครงการสายใยรักแห่งครอบครัวนี้ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .8904 และ .8075 ตามลำดับ และนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม แล้วจึงใช้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยได้เดินทางไปสัมภาษณ์สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรโครงการสายใยรักแห่งครอบครัวอำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน จำนวน 10 กลุ่ม ระหว่างวันที่ 20 เมษายน 2551 ถึงวันที่ 10 พฤษภาคม 2551 และสามารถเก็บรวบรวมได้ครบตามจำนวน 87 คน

3.2 จัดเวทีสนทนากลุ่มกับผู้นำกลุ่ม จำนวน 10 คน ตามประเด็นที่กำหนด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อตรวจสอบความถูกต้องของแบบสัมภาษณ์ที่รวบรวมได้แล้ว ทำการลงรหัสข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

4.1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ที่ร่วมโครงการสายใยรักแห่งครอบครัว วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (frequency)) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าต่ำสุด (minimum) และค่าสูงสุด (maximum)

4.2 การส่งเสริมและพัฒนา กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ภายใต้โครงการสายใยรักแห่งครอบครัว วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (frequency)) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าต่ำสุด (minimum) และค่าสูงสุด (maximum)

4.3 ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการสายใยรักแห่งครอบครัว วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (frequency)) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าต่ำสุด (minimum) และค่าสูงสุด (maximum)

4.4 วิเคราะห์แนวทางส่งเสริมและพัฒนา กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ภายใต้โครงการสายใยรักแห่งครอบครัว

สำหรับการหาค่าเฉลี่ย ผู้ศึกษาได้กำหนดเกณฑ์ น้ำหนักเฉลี่ย และการแปร
ความหมาย เป็น 5 ระดับ ดังนี้

1.00 – 1.80	หมายถึง	น้อยที่สุด
1.81 – 2.60	หมายถึง	น้อย
2.61 – 3.40	หมายถึง	ปานกลาง
3.41 – 4.20	หมายถึง	มาก
4.21 – 5.00	หมายถึง	มากที่สุด